PADANGSCH
NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

1861. **ZATURDAG, 26 OCTOBER.** ***No. 44.***

Hoofd-Bureau te ***Padang*** bij ***R. H. van Wijk Rzn.*** Te ***Batavia*** bij ***H. M. van Dorp.***

Elk wat wils. ***TWEEDE JAARGANG.*** ***God zij met ons!***

Prijs per halfjaar voor	PADANG	*f*	7.50
,, ,, ,,	,, SUMATRA	,,	10,00
,, ,, ,,	,, JAVA	,,	12,50
,, ,, ,,	,, NEDERLAND	,,	15,00

De prijs der Advertentiën is *f* 1.-- voor 10 woorden.
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Brieven franco.

ADVERTENTIEN.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den HoogEdelGestrengen Heer *P. J. G. van Harrevelt*, gelieven opgave of betaling te doen aan

De Commissarissen in den Boedel,
A. WAARDENBURG *2de Luit Kwartiermeester.*
B. C. VELSINK *2de Luit. der Infanterie.*
Sibogha den 5 October 1861.

TE HUUR

Tegen 1e November a. s.
EEN HUIS,
gelegen in de *Balantong*,
te bevragen bij den Heer VAN PRAAG.

Verkrijgbaar bij den Ondergeteekende!
LIJST VAN INGEKOCHTE MATERIALEN en VERWERKTE ARBEIDSLOONEN.
per 100 stuks . . . . 6.50 gl.
R. H. van WIJK Rzn.

Wordt gevraagd!
6 à 7 duizend gulden,
als eerste hijpotheek op eigendoms bewijzen.
Adres *UITGEVER DEZER.*

Verkrijgbaar!
Wit SCHUURMANS BIER op kruiken, VALKER BIER op kruiken merk *van Vollenhoven* & *Co.* id. idem op fleschen, HAANTJES id. (*Rendorps Bier*) op fleschen, PALE ALE en PORTER BIER-PUIKE, Puike Bauer VATWIJN, BOURGOGNE op ¹/₁ en ¹/₂ fleschen; bij
M. DANIELS.

Ontvangen!
De nieuwe uitgave der
INDISCHE WETBOEKEN
uitgegeven onder toezigt van
Mr. F. F. L. U. Last,
Raadsheer in het Hoog-Geregshof van Nederl. Indië,
prijs *f* 14.
(buiten inteekening)
GEERLING'S BRIEFSTELLER,
verder:
Gelinieerd VELIN PAPIER, best en ordinair ZEGELLAK, eene partij
KANTOORBOEKEN
in verschillende formaten,
en
Steeds voorhanden bij den ondergeteekende;
Beste Hollandsche en Amerikaansche
SCHRIJFINKTEN,
PROPATRIA- en POSTPAPIEREN,
ENVELOPPES, OUWELS,
en alles wat tot het vak behoort.
R. H. van Wijk Rzn.

1ste soort ***Rozen-*** en ***Ambon-Olie*** in fleschjes, ***Stangie*** in wijnfleschen en ***Doepa*** per 100 stuks
bij:
E. J. Townsend.

IN HUUR.
Wordt gevraagd!
in de nabijheid der *Chinesche Camp*,
EEN 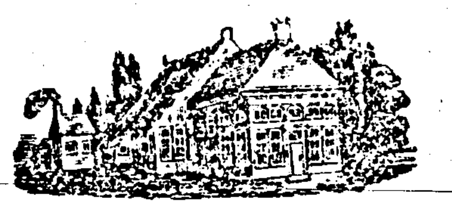 HUISJE,
dadelijk te betrekken.
Adres *Uitgever dezer.*

TE HUUR:
Tegen 1e December,
EEN KAPITAAL HUIS
met
GROOT KANTOOR.
naast de *Militaire Cantine* en laatstelijk bewoond door den HoogEdelGestr. Heer LINDWURM.
Adres J. G. TOWNSEND.

Verkrijgbaar!
COGNOSSEMENTEN
per 100 stuks . . . . *f* 3.
R. H. VAN WIJK Rzn.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 Augustus.

(*Vervolg en Slot.*)

Natuurlijk hebben de bovengemelde bijzonderheden te Parijs veel sensatie gemaakt. Daar dit voorval reeds den 19den Julij ll. heeft plaats gehad, oppert men de vraag, waarom de half officieele dagbladen eerst in deze maand daarvan hebben gewaagd en men vermoedt, dat van wege de Fransche regering eerst eene poging is gedaan, om voldoening voor de beleediging, den keizer aangedaan, te bekomen, zonder ruchtbaarheid aan de zaak te geven, maar dat die poging mislukt is. — Wat hiervan zij — het is nu maar de vraag, welke de gevolgen van deze gebeurtenis zullen wezen.

Tegenover de verschillende tegenstrijdige gevoelens daaromtrent, is het waarlijk moeijelijk, eene persoonlijke meening te hebben. Mag men echter op de taal der half-officiele bladen afgaan, dan zal de bezetting van Rome daardoor niet ophouden. Het *Journal des Débats* blijft alleen nog even sterk volhouden, dat het gebeurde het uitgangspunt van een nieuwen toestand is, welke tot de ontruiming kan voeren. De *Constitutionnel* beweerd van zijne zijde, dat de H. Vader den keizer eene nog meer volkomene voldoening wil geven voor de beleedigingen. Welligt is dit een hulpmiddeltje, uitgevonden wijl er geen kans schijnt te bestaan, om mgr. de Mérode te verwijderen. Men zegt namelijk, dat de kardinaal

wel zijn ontslag heeft aangeboden, doch dat het niet is aangenomen. *Le Temps* spreekt van een eigenhandigen brief des keizers, welke waarschijnlijk openbaar gemaakt zal worden. Het waarschijnlijkste is, dat deze zaak niet onmiddelijk tot eene ontruiming van Rome zal leiden — de *Paÿs* is ook van dit gevoelen, — maar dat men op den langen weg zal trachten te verkrijgen: 1°. Verwijdering van den anti-Franschen de Mérode, die iedere verandering van den tegenwoordigen toestand in den weg staat; 2°. gemengde bezetting van Rome, en 3°. vertrek der geheele Fransche bezetting en overgave van Rome, aan koning Victor Emanuel. De ruchtbaarheid, aan het bekende voorval gegeven, is dus waarschijnlijk eene bedreiging, welke echter geene dadelijke ernstige gevolgen medebrengt, indien mgr. de Mérode niet wordt verwijderd.

De generaal Cialdini, thans met het opperbestuur te Napels belast, doet al wat mogelijk is, om aan de reactie aldaar een einde te maken en de rust in het land te herstellen. Hij heeft begrepen, dat de vervolging der rooverbenden weinig baten zou, voor en aleer hij de hoofden der beweging in handen had. Zijne pogingen zijn in zoo ver reeds met een gunstig gevolgd bekroond, dat er een centraal Bourbonsch comité ontdekt is, dat tot voorzitter had mgr. Cienatempo, bisschop van Posilippo. De briefwisseling der vereeniging en een register, bevattende de namen der deelhebbers, alsmede de gelden aan de vereeniging toebehoorende, vielen in handen van de regering. De bisschop en eenige voorname medepligtigen werden onmiddelijk in hechtenis genomen. Men zegt dat troepen van Victor Emanuel aan de zuidelijke grenzen van den Kerkelijken Staat bijeentrekken en dat koning Victor Emanuel zelf eenigen tijd te Napels zal gaan doorbrengen.

Het resultaat der inschrijvingen voor de leening van het koningrijk Italie gaat de verwachting ver te boven. Het totaalcijfer wordt begroot op 900 milioen. De telegrafische berigten omtrent het resultaat der inschrijvingen in verschillende plaatsen zijn nog niet allen ingekomen.

De koning van Zweden bevindt zich op dit oogenblik te Parijs. Men voegt er bij dat ook de sultan van Turkije een onderhoud met den keizer wenscht en zich daartoe in Sept. naar Parijs zal begeven. De nieuwe beheerscher der geloovigen bewijst dat hij een schrander man is.

De koning van Pruissen is nog te Baden-Baden. Er was dezer dagen sprake van een bezoek, dat Z. M. bij keizer Napoleon in het kamp van Châlons zou afleggen en reeds spraken de halfofficieele Parijsche bladen daarvan als eene zaak, die aan geen twijfel meer onderhevig was, toen men op eens vernam dat er waarschijnlijk niets van komen zou. Het schijnt dat de opinie in Duitschland niet voor dit bezoek is.

Het Duitsch Deensche vraagstuk is eene nieuwe phase ingetreden. Het ministerie heeft den koning voorgesteld, om aan den bondsdag te Frankfort te verklaren, dat hij voor het dienstjaar 1861—1862 zou afzien van de som, volgens patent dd. 25 Sept. 1859 vastgesteld, als het aandeel van dat hertogdom in de uitgaven van het geheele koningrijk. Door deze concessie is althans de executie, waarmede Denemarken door den bond bedreigd werd uitgesteld.

De zitting van het Engelsche Parlement van dit jaar, is den 6den gesloten. Zelden was een parlementair jaar zoo onvruchtbaar. Van alle wets-ontwerpen, welke bij de troonrede werden aangekondigd, is slechts eene in behandeling gekomen en afgedaan, de bill namelijk op de failliten en dan nog wel verminkt door de amendementen van het Hoogerhuis.

Volgens berigten uit Syrie toont de bevolking van den Libanon niet bijzonder ingenomen te zijn met de benoeming van Daoud Effendie, die thans als gouverneur van dat gewest is geïnstalleerd. De reden hiervan ligt hoofdzakelijk in de omstandigheid dat hij een Armenier is, waardoor hij, bij de aldaar bestaande nationale en godsdienstige vooroordeelen, noch bij de Drusen noch bij de Maroniten hoog genoeg staat aangeschreven, om zijn gezag anders dan uit hoofde van zijn titel te doen gelden. Op zijne inspectiereis, die hij onmiddelijk na zijne aankomst in den Libanon heeft gedaan, is hij dan ook overal maar zeer koel ontvangen. Uit aanmerking van dit verschijnsel zal het Fransch eskader, waarvan thans een gedeelte te Toulon is teruggekeerd, vermoedelijk den winter in de Syrische wateren overblijven.

De oorlog in de Vereenigde Staten van Amerika neemt van dag tot dag een ernstiger karakter aan. De laatste berigten uit New-York, van 23 Julij houden in, dat er bij Manassas Junction een veldslag heeft plaats gehad, waarbij de bondstroepen geslagen werden. Van weerszijden is het verlies aan dooden en gekwetsten aanzienlijk.

Padang den 25 October 1861.

Maandag, 21 dezer, gevoelde men alhier weder een vrij hevige schok van aardbeving, welke des avonds omstreeks 8 ure plaats had en geruimen tijd aanhield.

Dingsdag daaraan volgende werden een fraaije RHINOCEROS benevens TAPIR met jong aan boord van de *St. Jan* overbragt. Deze dieren zijn voor *Artis* bestemd.

Wij uiten den wensch dat zij behouden mogen worden overgebragt, daar moeiten noch kosten zijn gespaard om deze kolossale dieren behouden van *Sidjoendjong* naar hier en verder naar boord overtebrengen.

Donderdag 24 dezer had men alhier weder een fraai Concert, gegeven door de Muzijkvereeniging alhier aan H. H. leden en hunne dames. Alle stukken zijn uitmuntend uitgevoerd, zoodat het te bejammeren is dat er zoo weinig publiek was.

De zangers van het 17e Bataillon hebben *zeer goed* gezongen en verdienen allen lof!

De heer BEKKER, muzijkmeester alhier, heeft, even als vroeger, weder proeven van zijn talent, vooral op de viool, gegeven. Zijn spel mag waarlijk meesterlijk genoemd worden.

Wij hopen dat bij eene volgende *Soirée Musicale* de opkomst grooter en het kunstgenot even groot als dien avond moge zijn.

Men schrijft ons van *Priaman* en *Kaijoe-Tanam* dat aldaar op 21 en 22 dezer, zware en aanhoudende schokken van aardbeving zijn gevoeld.

NEDERLAND.

Zwolle, 29 Junij. In de dezer dagen door ons aangekondigde en op gisteren avond gehouden vergadering van alhier woonachtige werkbazen, met het bestuur der afdeeling Zwolle der vereeniging ter bevordering van fabrieks- en handwerknijverheid in Nederland, ter bespreking van het lot en de belangen van den handwerksman, is met algemeene stemmen besloten, tot verbetering en behartiging daarvan zoo veel mogelijk mede te werken, en van den 1sten Januarij 1862 de arbeidsloonen te verhoogen en per uur arbeid te betalen. Tot beraming der middelen ter uitvoering van dit besluit, is eene commissie van 7 der aanwezige werkbazen, in vereeniging van het bestuur der afdeeling benoemd.

Deventer, 29 Junij. Volgens het uitgebragte rapport der commissie uit den gemeenteraad, wordt de verandering van het athenaeum alhier, in eene hoogere industrieschool tot opleiding voor de nijverheid, hoogst wenschelijk geacht. Daartoe zouden noodig zijn 6 hoogleeraren in de wis-, toegepaste werktuig-, natuur- en werktuigkunde, theoretische en praktische scheikunde, en natuurlijke geschiedenis, 5 lectoren in de prakt. scheikunde, bedrijvende meetkunde en teekenen, in boekhouden, aardrijkskunde, statistiek en handelsregt en 1 lector in de geschiedenis en letteren. De uitgaven worden geraamd op ƒ 20.250 jaarlijks, de inkomsten op slechts ƒ 5700, een tekort, dat echter, bij het belang der zaak, wel gedekt kan worden.

BELGIE.

Brussel, 11 Julij. Alhier is eene vereeniging voor vischteelt opgerigt, waarvan het bestuur uit de volgende personen is zamengesteld: Dubus de Ghisignies, president; Dr d'Udekom, hoogleeraar aan de universiteit te Brussel, secretaris; Jules Mathieu, bankier, thesaurier; Sélys-Longchamps en van Beneden administrateurs, terwijl de heeren Schramm, directeur van den plantentuin te Brussel en de schepper van het sedert enige jaren aldaar vermaarde aquarium, tot directeur benoemd is. De leden der vereeniging betalen jaarlijks 12 fr. contributie, waarvoor zij eijeren tot bevolking der rivier bekomen. Voorts rekent de vereeniging op eene subsidie van het rijk, om hare operatien te beginnen. Zij beijvert zich, de regering te bewegen, bij de kamers eene wet op de vischvangst in te dienen, ter bevordering der nuttige pogingen van de vereeniging voor vischteelt.

— De eigenaars der kolenmijnen in het district Botinage hebben eindelijk het reglement, waartegen de mijnwerkers in verzet waren gekomen, ingetrokken en aangeboden, de werklieden op de vroegere voorwaarden aan te nemen. Onderscheidene arbeiders hebben dien ten gevolge het werk hervat, doch velen blijven nog weigerachtig en dringen aan op hooger loon en op het in vrijheid stellen hunner kameraden, die bij den opstand in hechtenis zijn genomen.

DUITSCHLAND.

Weenen, 23 Junij. De keizer is gisteren uit Triest, werwaarts hij de keizerin uitgeleide had gedaan, naar Laxenburg teruggekeerd, en heeft zich van daar over Schönbrunn herwaarts begeven, om zich weder met staatsaangelegenheden bezig te houden. Het afscheidnemen van de keizerin was ten hoogste aandoenlijk. De afscheidsgroete van de beide huizen des rijksraads kon niet worden aangenomen, daar de zieke, behalve door kugchen, ook door zware heeschheid was aangetast. Het geheele keizerlijk gezin bevond zich op den trein van Laxenburg over Mödlin naar Baden, en de kinderen

van het keizerlijk paar reden tot Reichenau mede. De keizer kon zijne tranen niet weêrhouden en zag voortdurend steelsgewijze naar zijne gemalin, die met neêrgebogen hoofd in de sopha neêrgevlijd zat. Nergens zag men een vrolijk aangezigt, en slechts met de uiterste moeite bedwong men zich, om niet in luid snikken uit te barsten. Duizende menschen waren aan het station te Modlin bijeengekomen, doch de trein hield met opzet eerst veel verder stil, ten einde der patiente deze aandoening te besparen. Bij het terugrijden baadde 's keizers moeder in tranen. De voormalige geneesheer der keizerin aan het hof te Munchen, de heer Fischer, was herwaarts gekomen, om aan een consult deel te nemen; ook hij moet echter weinig hoop op een spoedig herstel hebben gegeven.

— Nopens het nieuw uitgevonden buskruid wordt nog het volgende gemeld. Het bestaat uit twee hoofdingredienten, die afzonderlijk niet ontploffen, en gemakkelijk gemengd kunnen worden. Beiden zijn voortbrengselen van dit land, zoodat reeds daardoor dit nieuwe buskruid veel goedkooper kan worden verkregen dan het vroegere. Het laat zoo weinig vuil in het geschut achter, dat, naar men verzekert, bij de proefnemingen met dit buskruid door de artillerie, na 25 schoten een witte handschoen in den loop van het kanon gestoken en er uitgehaald werd, zonder vuil te zijn geworden. De uitvinder, de kapitein der artillerie Schulz, heeft van het ministerie van oorlog voor zijn geheim het verschil in prijs tusschen 60,000 centenaars van zijn, en eene gelijke hoeveelheid van het oude buskruid gevraagd. Dit verschil moet th. 250,000. derhalve th. 4¹/₆ per ctr. bedragen.

China.

Hongkong. 27 Aug. Het voorgevallene sedert onze laatste berigten verdient naauwelijks eenige vermelding, doch kan over het geheel niet bemoedigend genoemd worden. De keizer houdt steeds verblijf te Zehol, en er bestaat weinig hoop, dat hij zich spoedig naar de hoofdstad Pekin begeven zal.

— Kolonel Sarel, hoofd der expeditie, die zich voorstelde langs de Yangtsze over Thibet een landweg te zoeken naar Britsch-Indie, heeft een brochure uitgegeven, waarin hij deze mislukte onderneming beschrijft. Het tafereel dat hij van den toestand schetst der Westersche Provincien van China is bedroevend.

— Te Tientsin was de toestand des handels vrij bevredigend. Te Cheefoo en te Newchwang echter bespeurde men eenigen achteruitgang. Gunstiger luiden de berigten van Hankow; zoo invoer- als uitvoer handel verkeeren aldaar in bloeijenden staat.

— Te Shanghae is de handel stil, zoo mede te Canton, hetwelk eerlang door de geallieerden zal verlaten worden, wier vertrek den staat van zaken zeker niet verbeteren zal.

— De Chinesche tolbepalingen blijven de algemeene grief. De Kamers van Koophandel van Shanghae en Hongkong stellen zich de zamenstelling van een rapport voor, bestemd om aan Hare Britsche Majesteit den treurigen invloed der toltarieven voor oogen te stellen.

Gemengde Berigten.

— Aan de hoogeschool te Groningen is bevorderd tot doctor in de geneeskunde de heer S. Stratingh Tresling, van Groningen... De jury tot bekrooning der kunstwerken op de tentoonstelling te Utrecht, heeft eene rijksmedaille voor het binnenland toegekend aan den heer J. H. L. de Haas te Oosterbeek, eene dito voor het buitenland aan den heer T. Schmitson te Rome, terwijl de drie gouden medailles, door het gemeentebestuur der stad Utrecht uitgeloofd voor Nederlandsche kunstenaars, zijn toegekend: aan de heeren H A. van Trigt te Dordrecht, A. Mollinger te Utrecht, en Marie ten Kate te Amsterdam.... Ten bewijze hoe grooten toeloop de tentoonstelling te Haarlem en de daaraan verbonden feesten uitlokken, kan worden opgegeven, dat op Zondag den 7den Julij over den Hollandschen ijzeren spoorweg vervoerd zijn 16,074 reizigers, waarvan ruim 10,000 tusschen Amsterdam en Haarlem.... Het aantal personen, dat de tentoonstelling bezoekt, neemt nog altijd toe. In de eerste week is dat getal geweest 6900 personen, in de tweede week 7864, in de derde week 9580 en in de vierde week 10,159 personen. HH. MM. de koning en koningin, alsmede prins en prinses Hendrik, hebben de tentoonstelling met een bezoek vereerd. Aan de loterij, die te dezer gelegenheid zal worden gehouden, wordt door de speciale commissie eene buitengewone zorg besteed en aan de keuze der aangekochte voorwerpen valt de algemeene goedkeuring ten deel. Uit de tentoongestelde zilverwerken b. v. heeft de commissie eene prachtige milieu met fruitschalen en ananas-beker aangekocht, van den Rotterdamschen fabrikant, den heer *J. N. Lucardie* van hooge waarde, en uit de meubelen keurige stukken van Gebrs. *Horrix*, te 's Hage, enz. H. M. de koningin nam niet minder dan 100 loten.... Deze loterij verkrijgt door een en ander een omvang die door onze industrieelen ongetwijfeld met genoegen wordt waargenomen.... Naar men verneemt hebben eenige aanzienlijke Amsterdammers het plan opgevat om eene stoom-spinnerij en weverij in eene daartoe geschikte streek van het rijk op zoo groote schaal op te rigten, dat dit etablissement met alle buitenlandsche fabrieken zal kunnen concureren.... Als een bewijs, dat de kunstmatige vischteelt, sedert eenigen tijd, ook een tak der bemoeijingen van *Natura artis magistra* te Amsterdam, aan de verwachting beantwoordt, meldt men dat in de Lek reeds 5000 goed ontwikkelde jonge zalmen en in eene beek op het landgoed van den heer Gerken 1500 en op het Loo 1000 forellen zijn vrijgelaten.... Naar men verneemt is de gemoedstoestand der koningin te Osborne, veel opgeruimder dan in den laatsten tijd te Londen het geval is geweest.... Wel is waar kan de brand van de Cotton's Wharff thans gerekend worden tot het verledene te behooren, maar alles wat daarmede in verband staat, wekt nog steeds de algemeene belangstelling. De beschadigde, in de kelders voorhanden goederen, zoo als smeer, gember, katoen enz., worden ten voordeele van de nagelatene betrekkingen van de slagtoffers van de ramp en van de werklieden die dientengevolge buiten bestaan geraakt zijn, verkocht en brengen vier en vijfmaal de waarde van het artikel, soms zelfs fabelachtig hooge prijzen op.... Men meent de overblijfselen van den zoo ongelukkig omgekomen heer Scott gevonden te hebben. Zijn horologie en ketting zijn door zijn compagnon, den heer O'Connor, herkend; deze voorwerpen lagen te midden van eenige bijna verkoolde beenderen, die de geneesheeren verklaard hebben van een menschelijk ligchaam afkomstig te zijn.... De Londensche assurantie-maatschappijen zullen onderling £ 1200,000 schadevergoeding moeten uitbetalen.... Een Amerikaansch photographist is op het denkbeeld gekomen om eens te beproeven, hoever de snelheid kan gebragt worden, in het door middel der photographie teruggeven van voorwerpen, binnen eenen bepaalden tijd. Tot dat einde rolt hij *papier sans fin* om een rond blok of rol; dit papier blijft gedurende slechts eene seconde in aanraking met den afdrukker en brengt op die wijze het bagatelletje van drie duizend zes honderd proefbladen per uur te voorschijn. De heer Fontaine heeft door middel van eene expresselijk op die wijze tezamengestelde machine, 20,000 afdrukken van het portret van den president Lincoln in circulatie gebragt, gebragt, gedurende dat die magistraatspersoon, dood onschuldig zijne redevoering uitsprak; zonder in het minst te kunnen vermoeden, dat in eenen getrouwen, maar onbescheiden spiegel, alle zijne gebaren worden teruggekaatst. Zoo hebben ook de redacteurs der verschillende dagbladen, aan al hunne abonnenten de beleefdheid kunnen bewijzen, een porret van den president, te gelijk met zijne redevoering toe te zenden, zoodat men bij het lezen der redevoering, tevens de uitdrukking op het gelaat met den zin der woorden in vergelijking kon brengen.... Het Historisch Teologisch Genootschap te Leipzig heeft dezer dagen tot zijn medelid benoemd dr. *J. J. van Oosterzee*, predikant te Rotterdam.... Tot nog toe gold het in Engeland voor het non plus ultra van kunst, om in den tijd van 13 uren 20 minuten een gekleeden rok of jas te maken, van wol, zooals deze van het schaap komt. De heeren Buck, Brewater en Comp., Amerikaansche fabriekanten, hebben bewezen, dat de Engelschen in dit opzigt maar sukkelaars zijn. Zij hebben om eene aanzienlijke som gewed, dat zij het kunststuk in 12 uur zouden verrigten. Deze heeren waren inderdaad al te bescheiden: in 9 uur 15 minuten werd de wol in haren natuurlijken staat uit de baal genomen, gesmeerd, gekaard, gesponnen, het garen op het touw gezet, geweefd, gevold, geverwd, vier maal geschoren, geglansd bij den kleermaker gebragt, gesneden en genaaid.... Te New York is voorts dezer dagen een gaz-strijkijzer gepatenteerd, dat door de bezuiniging van brandstof, grootere zindelijkheid en gemakkelijk in het hanteren, vooral ook door besparing van tijd, een wezenlijke aanwinst in de behandeling van de drooge wasch mag genoemd worden. Ook maakt men in Amerika thans glazen doodkisten, die luchtledig kunnen gemaakt worden en waarin dan de lijken onveranderd blijven.... Men verwacht eerstdaags in de residentie eene buitengewone zending uit Tunis, die door den Bey belast is met het overbrengen aan koning Willem III van het grootkruis der familie-orde van Tunis, waarvan de versierselen slechts aan vorsten verleend worden. De zending bestaat uit den minister van marine en eenige andere hooge staatsdienaren van den onderkoning van Tunis.... Naar men verneemt is voor de belangrijke betrekking van doctor philosophiae of eersten docent in de wis- en natuurkunde aan het gymnasium *Willem III* te Batavia, door den minister van kolonien ter beschikking van den gouv.-generaal van Ned.-Indië gesteld, dr. N. J. Hoorweg, onlangs te Leyden gepromoveerd.... Uit Zwitserland wordt zeer geklaagd over den stilstand van vele fabrieken, ten ge-

volge van den gestaakten uitvoer naar Noord Amerika.... Het in de maand Junij van het vorige jaar van Havre naar Havannah vertrokken driemastschip *Don Juan*, heeft op de Afrikaansche kust eene lading slaven voor rekening van een handelshuis te Cuba ingenomen. Van de 850 negers, die de kapitein aan boord nam, stierven er 250 onder weg. De overigen heeft hij te Cuba afgeleverd. Om zijne misdaad te verbergen, heeft hij later het schip in brand gestoken. Ontdekt zijnde, is hij naar Havre vervoerd en zal, met de geheele bemanning van zijn bodem; dezer dagen aldaar teregt staan. ... Door den gemeenteraad van Hellevoetsluis is aan den minister van binnenlandsche zaken verzocht, om een onderzoek door eene commissie van practische en theoretische mannen te laten instellen, naar den toestand en de mogelijkheid tot verbetering van de Goereesche vaarwaters naar zee, voornamenlijk van het Pampus, opdat, zoo daaruit blijken mogt, dat deze daarvoor vatbaar zijn, zij verbeterd worden, om daardoor den handel en de scheepvaart, (die nu, zelfs voor schepen van geringeren diepgang, van den kostbaren en omslagtigen weg langs Brouwershaven meer en meer moeten gebruik maken) te bevorderen en te bevoordeelen, nu dadelijk en gedurende den uitgestrekten termijn van uitvoering, van het aanzienlijke waterproject door den hoek van Holland. ... Z. M. stoomschip *Djambi*, komm. kapt. ter zee M. H. Jansen, is den 17den, na het wisselen van saluutschoten met het wachtschip, naar deszelfs bestemming Curaçao, vertrokken. Het stoomschip liep voortreffelijk en had den vorigen dag bij de proefreis ook naar wensch voldaan.... Uit eene goede bron verneemt men dat de ondernemers van den spoorweg van Utrecht naar Zwolle reeds een aanvang gemaakt hebben met het leggen der aardebaan in de gemeente Soest; dat in deze gemeente, zoowel als in de gemeente Amersfoort tot aan de oostzijde der vlasakkers, de werken over eene onafgebroken lengte van 7100 strekkende ellen zullen daargesteld worden, d. i. over een derde van den afstand tusschen Utrecht en Amersfoort en dat deze werken binnen een tijdsverloop van twee maanden zullen voltooid worden.

Ingezonden stuk.

Geachte heer Redacteur!

In uw nummer van den 5e dezer, komt o. a. voor:" Men klaagt algemeen over het gebrek aan vrije pedattievoerders, die niet dan moeijelijk zijn te krijgen." — Zelve tot het hier bedoelde gild behorende, zoo wil ik trachten uit een te zetten, wat de oorzaak van dat gebrek is, en verder een middeltje aan de hand doen; om dat waarlijk niet gering inconvenient te verhelpen, zoowel als ik het dan ook in het belang der zaak ter opvolging durf aanbevelen. —

In der tijd dan, werden er door de transportaannemers, aan allen die daartoe slechts aanzoek deden, en de vereischte borgen konde stellen, pedatties met karbouwen (*de eerste in compleet*) op schuld gegeven, om die met maandelijksche paijementen af te betalen; — het gevolg daarvan was, dat er als het ware eene overstrooming van transportmiddelen ontstond, hetwelke hoe gewenscht ook voor de aannemers, echter minder gunstig was, voor de houders of verhuurders van pedatties zelve; velen dompelden zich onnadenkend in schulden, anderen vermeerderden hun' karren en trekvee op eene onvergeefelijke wijze, en het natuurlijke gevolg was, dat niet ieder kar die zich daartoe aanbood konde bevracht worden, ergo naar huis terugkeerde om daar betere tijden af te wachten; voorregt van vracht, genieten bij uitsluiting van anderen, alléén die, welke bij de aannemers ongemakkelijk in 't krijt staan, en dat is dan ook billijk, wijl het hemd nader is dan de rok, en de aannemers toch dienen te zorgen, dat zij langzamerhand hunne voorgeschoten penningen, hoe dan ook, terugkrijgen, ik zeg "langzamerhand", wijl ik verneem dat de vrachtlonen zoowel van koffij als zout zeer zijn verminderd;... en dat de arme pedattievoerder in die vermindering evenredig deeld, zal ik wel niet behoeven te betogen; niemand kan het hun dan ook ten kwade duiden dat zij een ander méér voordeelig, en minder moeijelijk en verantwoordelijk middel van bestaan zoeken.

Wil men nu echter weder eene genoegzame hoeveelheid, zoo al geen overvloed van pedattievoerders hebben, dan heeft men mijns inziens (*voor zoo veel een pedattievoerder inzien kan*) niets anders te doen dan de transportloonen te verhogen; dan wel die op het vroegere cijfer te reduceren, van welke ruimere betaling wij alsdan ook ons deeltje hopen te krijgen, en ons voorts vooral wat minder te beknibbelen; geschiede zulks geachte heer, dan zult gij horen hoe ijverig wij ons weder als pedattievoerders zullen gaan aanbieden: ik vlei mij, en zoo ik hoop niet te vergeefsch dat u daartoe wel iets zult willen bijdragen, al was het maar om te beginnen door de opname van dit épistel in uw geacht blad, hetwelk ook door mij zoo als gij ziet (*ofschoon dan ook maar pedattievoerder*,) getrouw gelezen wordt, terwijl ik in afwachting daarvan, de eer heb mij te noemen

UwEds. zeer Dw. dienaar

P...... 16 October 1861. *Jan de Vrachtman.*

Vertrokken personen.

12 October *Schoggers. Contr. van de bovenlanden* naar *Padang*. 15 *Joel en familie van Pad. Pandjang* naar *Padang*. 17 *Von Liebenstein Klerk. van idem* naar *idem*. De Weduwe *Bordeaux van idem* naar *idem*.

Vertrokken passagiers.

per Schoener Rozalie.

Den 18 dezer naar *Sibogha*. de WelEdG. Heer *Van Zuijlen 1e Luit. der Genie*.

Prijs-Courant op den 26 October 1861.

Invoer Artikelen.

		Een maand crediet.
MADDAPOLLAMS, Holl:	vijf kwart	*f* 5.10 á *f* 5.20
« «	zes «	« 6.20 « « 6.30
« «	zeven «	« 7.20 « « 7.30
« «	acht «	« 8.60 « « 8.75
SHIRTINGS, gebleekt	vijf «	« 7.90 « « 8.—
« « «	vijf en een half kw.	« 8.50 « « 8.60
« « «	zes «	« 9.90 « « 10.—
CALICOTS, «	vijf «	« 5.— « « 5.15
« «	zes «	« 6.20 « « 6.30
« «	zeven «	« 7.30 « « 7.45
SHIRTINGS, ongebleekt holl.	vijf «	« 7.50 « « 7.60
« « «	vijf en een half kw.	« 7.90 « « 8.—
« « «	zes «	« 9.— « « 9.10
DRILLINGS, ruwe «	vier «	« 7.25 « « 7.50

Weinig vraag, en de markt ruim voorzien met uitzondering van 8|4 Maddapollams en 7|4 Calicots.

ROOD KATOEN 87-8 dms	*f* 10.50 á *f* 11.65	kleine voorraad.
Idem 80-1 «	*f* 10.25 « *f* 11.—	kleine voorraad.
Idem 6-4	*f* 13.50 « *f* 14.—	de markt voldoende voorzien.
BLADKOPER, holl:	*f* 120 — á *f* 125—	weinig vraag
LOOD, (plat)	« 24 — « « 26—	idem.
STAAL (Zweedsch)	*f* 14.— a *f* 14.25	de markt ruim voorzien.
IJZER «	« 12.— « « 12.50	
« (Engelsch)	« 7.— « « 7.25	

Uitvoer Artikelen.

Bindrotting	*f* 45 a *f* 55	
Guta pertja	« 65 « « 75	schaars.
Gom Elastiek	« 60 « « 70	
Gom dammar	« 18 « « 22	
Huiden, Buffel	« 45 « « 50	schaars
Huiden koe	« 50 « « 55	idem.
Peper, zwarte	« 15.— « 15.50	
Rijst.	« 3 80 « 3.85	
«	« 3 30 « 3.50	voor 2e soort.
Koffij	« nominaal.	
Kassia	« 15.— « 16.—	goede kwaliteit.

HANDELSBERIGTEN.

AAN- en UITVOER te Padang van den 19 tot en met den 26 October 1861.

Aanvoer.

Van Mander per praauw *Djolong Djolong* gezag. *Oewa Made*

289. 01 | 20 corg. sarongs, 30 pikols gedr. visch, 2 corg. rotting matten. *De Gezagvoerder*,

Van idem per idem gezag. *Oewa Ragaija*.

499. 07 | 20 corg. mander sarongs, 2. 07 | 20 corg. kinder sarongs. *De Gezagvoerder*.

Van idem per idem gezag. *Oewa Sadian*.

368. 14 | 20 corg. mander sarongs, 10 pikols gedr. visch, 40 corg. mander rotting mutzen. *De Gezagvoerder*.

Uitvoer.

Naar Nederland per *St. Jan* gezag. *P. Lommerse*.

5747. 58 | 100 pikols koffij, 1987. 44 | 100 pikols zwt. peper, 128. 31 | 100 pikols rotting. 355. 38 | 100 pikols kassia. *P. van Oeerzee & Co.* 1200 pikols koffij. *Paine Stricker & Co.*

SCHEEPSBERIGTEN.

VERTROKKEN.

Nederl. bark *St. Jan* gezag. *P. Lommerse* naar Rotterdam den 23 October.

TER REEDE LIGGENDE SCHEPEN OP HEDEN.

Ned. Z. M. korvet *Pallas*	kapt. luit.	*d'Hamecourt.*
Ned. Ind. schip *India*	gezag.	*Bafadal.*
Ned. Ind. schoener *M. Catharina* in rep.	«	*Boeijong Tenga.*

Bladvulling.

Mevrouw de Echtgenoot van zekeren advocaat kwam op 't kantoor, en zeide lieve man. — daar is de modemaakster — ach Vrouw riep de advocaat, laat mij met rust, ik heb geen tijd, wat zegt u. — geen tijd riep! Mevrouw. — Hier is 5 Gulden, en verzoek u nu om advies, dan moet gij mij wel aanhooren.

Een boer wilde den dominé spreken, doch werd verscheidene malen afgewezen, onder voorwendsel, dat dominé „aan het studeren" was. Eindelijk, kon hij toch niet nalaten uit te roepen: „ Maar waarom hebben ze ons dan geen dominé gezonden, die al gestudeerd heeft?"

Van elk artikel in dit nommer voorkomende, en niet door anderen geteekend, stelt zich voor de wet als schrijver bekend:

R. H. VAN WIJK Rzn.

Gedrukt te *Padang* bij R. H. VAN WIJK Rzn.